

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Høringsnotat – endringer i lov om Innovasjon Norge Høringsfrist 19. desember 2014

1 Innhold

2	Innledning.....	1
3	Bakgrunn om Innovasjon Norge	2
4	Nærmere om forslagene til endringer.....	3
4.1	Nærmere om § 2. Eierforhold.....	5
4.2	Nærmere om § 7. Eiernes innskudd	6
4.3	Nærmere om § 8. Selskapets finansiering	7
4.4	Nærmere om § 9. Eiernes ansvar.....	8
4.5	Nærmere om § 10. Selskapets virkemidler.....	9
4.6	Nærmere om § 13. Selskapets ledelse	9
4.7	Nærmere om § 14. Styrenes sammensetting m.m.	10
4.8	Andre endringer i styringen av Innovasjon Norge	11
5	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	11
6	Forslag til endringer i lov om Innovasjon Norge	12
7	Merknader til de enkelte bestemmelsene	21
8	Høringsfrist.....	24

2 Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet sender med dette forslag til endringer i lov 19. desember 2003 nr 130 om Innovasjon Norge på høring.

Regjeringen foretar en gjennomgang av organiseringen av Innovasjon Norge. Formålet med gjennomgangen er å bidra til å videreutvikle Innovasjon Norge til en mer effektiv virkemiddelaktør som er enklere å forholde seg til for kundene. Denne høringen er resultatet av vurderinger av dagens eierstruktur i selskapet, alternative selskapsformer og hvordan loven videre bør legge rammene for styringen av selskapet og selskapets virksomhet.

Høringsnotatet om forslag til endringer i loven er utarbeidet av Nærings- og fiskeridepartementet som forvalter av lov om Innovasjon Norge. Fylkeskommunen har som eier i Innovasjon Norge blitt involvert i forberedelsene gjennom to møter mellom

fylkesordførerens arbeidsutvalg og næringsministeren i tillegg til Samarbeidsforum for Innovasjon Norge hvor alle fylkeskommunene og oppdragsgivende departement møtes. Det har i tillegg blitt utvekslet innspill og holdt jevnlig møter mellom departementet og fylkeskommunenes administrative eiergruppe hvor hovedproblemstillingene er belyst, og det er samarbeidet om bestillinger av eksterne vurderinger av selskapsrettslige spørsmål.

Departementet foreslår å gjøre enkelte endringer i lov om Innovasjon Norge for å gi bedre rammer for eierstyringen, for forvaltningen av selskapet og for utviklingen av Innovasjon Norge som organisasjon. Styret i selskapet bør ha handlingsrom til å innrette kundekontakt, saksbehandling og beslutningssystem til det beste for etablerere, bedrifter, innovasjons- og næringsmiljøer og selskapets måloppnåelse. Det vil være god bruk av samfunnets ressurser at vi i større grad får tatt i bruk den kompetansen som ligger i styret til å forvalte selskapet.

God eierstyring er avhengig av at det er klarhet i ansvarsforholdene mellom eier, styre og ledelse. Dette oppnås blant annet ved å overlate reell beslutningskompetanse til styret når det gjelder innretningen av virksomheten. Dette tilsier fjerning av dagens detaljerte føringer i loven om tilstedeværelse og intern beslutningsstruktur. Samtidig som styrets handlingsrom øker, legges det opp til at selskapet i større grad blir ansvarlig for egne forpliktelser.

God eierstyring er også avhengig av en kompetent og operativ eieroppfølging og klarhet i eieransvaret. Dagens struktur hvor staten har 51 prosent eierskap og hver av fylkeskommunene og Oslo kommune (heretter kalt fylkeskommunene) eier 2,6 prosent, er en ressurskrevende ramme for den jevnlig eieroppfølgingen. Strukturen betinger mye koordinering mellom eierne og i ytterste konsekvens, behandling i 20 politisk styrte organisasjoner. Uklare ansvarsforhold i eierstyringen og omfattende prosessuelle krav kan gi utfordringer i gjennomføringen av den operative eierforvaltningen.

Målsettingen med å tillegge fylkeskommunene eierskap i tillegg til oppdragsgiverrollen, var å styrke fylkeskommunenes strategiske og samordnende rolle. Fylkeskommunene skulle gis økt mulighet til å påvirke utforming og innretning av mål, strategier og prioriteringer for Innovasjon Norges virksomhet. Departementet ønsker høringsinstansenes syn på om vi kan forenkle rammene rundt den jevnlig eieroppfølgingen uten at dette påvirker mulighetene til å oppfylle intensjonen i målsettingen med å dele eierskapet. I høringsforslaget legger departementet opp til høring av tre alternative eierstrukturer for Innovasjon Norge:

- Eieralternativ én. Beholde dagens eierstruktur, delt eierskap med 20 eiere, hvor staten eier 51 prosent og fylkeskommunene eier 2,6 prosent hver.
- Eieralternativ to. Endre til delt eierskap med tre eiere, hvor staten eier 51 prosent og to fylkeskommuner eier 24,5 prosent hver.
- Eieralternativ tre. Endre til statlig eierskap, hvor staten eier 100 prosent.

De tre alternativene blir nærmere omtalt under kapittel 4.1. Eierforhold. Det foreslås i tillegg en rekke endringer, herunder blant annet endringer i føringene om regionale styrer og eieransvar.

3 Bakgrunn om Innovasjon Norge

Innovasjon Norge ble etablert 1. januar 2004 ved at Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND), Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens

veiledningskontor for oppfinnere ble slått sammen. SND ble opprettet i 1993 ved en sammenslåing av blant annet Industribanken, Industrifondet og Distriktenes utbyggingsfond, senere også Fiskarbanken og Landbruksbanken.

Innovasjon Norge er en del av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Nærmere bestemt skal selskapet utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. I dag forvalter selskapet bedriftsrettede virkemidler på oppdrag fra ulike departementer, fylkeskommuner og fylkesmenn. Dette er virkemidler innenfor finansiering, kompetanse, profilering, nettverk og rådgivning. I tillegg til bevilgninger fra det offentlige har Innovasjon Norge inntekter fra rentemarginen for låneordningene, egenkapitalbaserte ordninger og brukerbetalte tjenester.

Innovasjon Norge var fra etableringen et heleid statlig selskap under tidligere Nærings- og handelsdepartementet. Som følge av forvaltningsreformen, ble eierskapet fra og med 1. januar 2010 fordelt mellom staten ved Nærings- og fiskeridepartementet (51 prosent) og fylkeskommunene (49 prosent).

Innovasjon Norge har en desentralisert organisasjon bestående av 21 distrikts- og lokalkontorer i Norge og 34 utekontor i 29 land, i tillegg til hovedkontoret i Oslo. Hvert distriktskontor har et regionalt styre som oppnevnes av hovedstyret etter forslag fra en regional valgkomité. Hovedstyret avgjør hvilke fullmakter de regionale styrene skal ha til å treffe beslutninger på styrets vegne.

Innovasjon Norge er et sektorpolitisk virkemiddel hvor deler av virksomheten har forretningsmessig karakter, dette var av betydning for valg av organisasjonsform. Det viktigste argumentet for å opprette et særlovselskap var å balansere myndighetenes behov for styringsmulighet på et overordnet nivå, mot selskapets selvstendighet og faglige ansvar for beslutninger knyttet til enkeltsaker. Gjennom særloven er det formalisert en avgrensning av departementets instruksjonsmyndighet i enkeltsaker, noe som også betyr at departementet ikke har en rolle som klageinstans. Lov om Innovasjon Norge er imidlertid i stor grad basert på statsforetaksmodellen.

4 Nærmere om forslagene til endringer

Departementet foreslår å videreføre Innovasjon Norge som et særlovselskap. Selskapet kunne også vært organisert som et statsforetak eller et aksjeselskap, men det er departementets vurdering at det i alle tilfeller ville krevd særbestemmelser i en egen lov om selskapet eller som unntak eller tilføyelser i andre lover. En ren særlov vil gi best oversikt over de bestemmelsene som gjelder og best reflektere at selskapet skiller seg fra andre statsforetak og aksjeselskap. Innovasjon Norges virksomhet i utlandet gjennomføres i ulik grad som en integrert del av arbeidet ved de respektive utenriksstasjonene. Dette er tilpasninger som gjøres ut fra arbeidet som Innovasjon Norge gjør i de ulike markedene. Departementet foreslår å videreføre de ordninger og bestemmelser som i dag gjelder på dette området. Selskapets spesielle stilling i forhold til utenriktjenesten gjør det også naturlig at selskapet bevares som et særlovselskap.

Eieroppfølgingen av Innovasjon Norge gjøres i dag både av staten og de 18 fylkeskommunene og Oslo kommune. Ot. Prp. nr. 10 (2008-2009) – *Om endringer i forvaltningslovgivningen*

mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen) sier at: "Målsettingen med å tillegge fylkeskommunene eierskap i tillegg til oppdragsgiverrollen var å styrke fylkeskommunenes strategiske og samordnende rolle. Fylkeskommunene skulle gis økt mulighet til å påvirke utforming og innretning av mål, strategier og prioriteringer for Innovasjon Norges virksomhet."

Departementet ønsker høringsinstansenes vurdering av i hvilken grad det delte eierskapet er et egnet virkemiddel for å nå de målsettingene som gis i forvaltningsreformen veid opp mot de utfordringene og kostnadene en slik særmodell gir. Målsettingene fra forvaltningsreformen nås hovedsakelig gjennom tiltak og prosesser som ligger utenfor eieroppfølgingen. Nyere eksempler på dette er at de overordnede målene for selskapet ble utredet gjennom forberedelsene og oppfølgingen av Meld. St. 22 (2011–2012) *Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF*. Andre prosesser utenfor eierskapsoppfølgingen er partnersamarbeidet mellom fylkeskommunene og Innovasjon Norge i de regionale partnerskapene, samarbeidsforum for Innovasjon Norge mellom eiere og oppdragsgivere og den årlige dialogen rundt bevilgninger og utforming av oppdragsbrev.

Departementet ønsker høringsinstansens vurdering om dagens organisering av eieroppfølgingen kan forenkles uten at fylkeskommunenes innflytelse på nasjonal og regional næringsutvikling påvirkes negativt. En samling av eieroppfølgingen av Innovasjon Norge vil oppheve forventningen om at hver av fylkeskommunene må ha en helhetlig oppfølging av selskapet for å ivareta det ansvar og forpliktelser som et slikt eierskap medfører, dette ble ved innføringen av eiermodellen anslått til 10 årsverk til sammen. Dette kan gi hver av de 19 fylkeskommunene anledning til å konsentrere sine ressurser til arbeid inn i mot de regionale partnerskapene, oppfølging av oppdragene og samarbeidet med nasjonale myndigheter.

Dersom eierforvaltningen av Innovasjon Norge endres, er det departementets forslag at Innovasjon Norges formål fremdeles er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Bestemmelsene om Innovasjon Norges deltakelse i de regionale partnerskapene foreslås heller ikke endret. Departementet ser behov for å klargjøre rammene rundt fylkeskommunens anledning til å gi oppdrag til selskapet. Dette er nærmere behandlet under de konkrete forslagene til endringer i loven under.

I dagens lov om Innovasjon Norge er det bestemt at forvaltningen av selskapet hører inn under hovedstyret. Samtidig er eierne ansvarlige for selskapets forpliktelser og det er bestemmelser om selskapets organisering og beslutningsstruktur, som samlet sett kan være begrensende for styrets handlingsrom. Departementet foreslår å innføre en tilsvarende begrensning i eieransvaret for selskapets forpliktelser, som den man finner i statsforetaksloven, med unntak av forpliktelser som følger av enkelte av ordningene som legges til selskapet.

I henhold til lov om Innovasjon Norge skal selskapet ha en organisering som er tilpasset ulike behov i regionene. Dette foreslås videreført, og må ses i sammenheng med at selskapets organisering må bygge opp under at måloppnåelsen blir mest mulig effektiv og at den er best mulig tilpasset kundenes behov. Dagens bestemmelser kan sammen med beslutningsstrukturen og lovens forarbeider ha bidratt til å hindre tilpasninger av den regionale organisering til Innovasjon Norge og virker unødig detaljert når det gjelder å legge føringer for styrets arbeid. Selskapet bør ha større handlingsrom for organiseringen av kontorstruktur og for selskapets interne beslutnings- og fullmaktsstruktur. Departementet

anbefaler at bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styrer tas ut av loven. Selskapets oppgave om å bidra i de regionale partnerskapene og som regional utviklingsaktør vil fremdeles være førende for selskapets organisering, men også her vil styret være nærmere til å gjøre den konkrete vurderingen av selskapets organisering opp mot mål og oppgaver som er gitt selskapet.

Ovennevnte forslag til endringer vil også medføre flere lovendringer av lovteknisk karakter. Bestemmelser om egenkapital, utbytte, foretaksmøte og lignende er tilnærmet bestemmelsene i lov om statsforetak. Det foreslås også enkelte andre endringer for å redusere ulikheter mellom lov om Innovasjon Norge og annen selskapslovgiving. Dette vil gjelde områder hvor begrunnelsen for disse avvikene er manglende eller har bortfalt.

4.1 Nærmere om § 2. Eierforhold

4.1.1 Gjeldende rett

Etter lov om Innovasjon Norge § 2 eies Innovasjon Norge med 51 prosentandeler av staten og 49 prosentandeler av fylkeskommunene.

4.1.2 Departementets vurdering

Stortinget vedtok ved behandlingen av Ot.prp. nr. 10 (2008–2009) Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen) en ny eierkonstellasjon i Innovasjon Norge ved å tillegge fylkeskommunene 49 prosent eierandel. Målsettingen med å tillegge fylkeskommunene eierskap i tillegg til den eksisterende oppdragsgiverrollen var å styrke fylkeskommunenes strategiske og samordnende rolle. Eieroppfølgingen av Innovasjon Norge er således delt mellom staten og fylkeskommunene. Gjeldende eierstruktur innebærer at selskapet har 20 eiere, med staten som majoritetseier med 51 prosent eierandel, med fylkeskommunene har 2,6 prosent andel hver.

Forholdet mellom eierne er regulert i vedtekter og en eieravtale. God eierstyring er avhengig av en kompetent og operativ eieroppfølging og klarhet i ansvarsforholdene mellom eierne og selskapet. Økningen fra 1 til 20 eiere har ført til økt ressursbruk for eiersiden og selskapet. Store deler av disse ressursene går til å koordinere en kompleks eierstruktur og til å tillempe eierforvaltningen de krav som følger med 20 forskjellige politiske beslutningsorgan. Samtidig gir den kompliserte eierstrukturen uklarhet om ansvaret til de ulike eierne og mindre forutsigbarhet for selskapet. Det kan også gi forsinkelser i situasjoner hvor styret har behov for avklaringer og fullmakter fra eier.

Det er departementets vurdering at målsettingen med et delt eierskap i Innovasjon Norge hovedsakelig nås gjennom tiltak og prosesser som ligger utenfor eieroppfølgingen. Innovasjon Norges organisering som særlovselskap innebærer at de overordnede målene og prioriteringene for selskapet settes gjennom lover og meldinger til Stortinget. Disse prosessene gir bred forankring av de overordnede føringene for Innovasjon Norge og er dermed bedre egnet til å ivareta fylkeskommunenes strategiske og samordnende rolle for nasjonal og regional næringsutvikling, uavhengig av eierskap.

En samling av eieroppfølgingen av Innovasjon Norge vil oppheve forventningen om at hver av fylkeskommunene må ha en helhetlig oppfølging av selskapet for å ivareta det ansvar og forpliktelser som et slikt eierskap medfører. En forenkling av eierstrukturen vil bidra til målet om effektiv drift.

Departementet ønsker å høre et forslag om å tilbakeføre hele eierskapet for Innovasjon Norge til staten opp mot henholdsvis dagens ordning hvor eierskapet er delt mellom staten og samtlige fylkeskommuner, og en annen delt eierskapsløsning hvor staten og to fylkeskommuner er eiere. Målet må være at vi får en effektiv eierstruktur samtidig som vi sikrer en bred forankring av de overordnede målene og føringene for Innovasjon Norges virksomhet.

4.1.3 Nærmere om alternativ én - dagens eierstruktur

En opprettholdelse av dagens eierstruktur krever etter departementets vurdering ingen særskilte endringer i loven når man ser den i sammenheng med de øvrige forslagene i denne høringen.

4.1.4 Nærmere om alternativ to - staten eier sammen med to fylkeskommuner

Eierforholdet i lov om Innovasjon Norge § 2 endres slik at selskapet eies av staten med 51 prosent og to fylkeskommuner med 24,5 prosent eierandel hver.

Det foreslås at det er Kongen i Statsråd som beslutter hvilke 2 fylkeskommuner som skal sitte på eiersiden. En endring vil kreve endringer i loven § 35 om gransking som gjelder minste krav til avgitte stemmer for å beslutte gransking. Departementet foreslår at det er tilstrekkelig at en eier ønsker gransking. I dag sier bestemmelsen at minimum fire fylkeskommuner eller staten må gi tilslutning før gransking iverksettes.

4.1.5 Nærmere om alternativ tre – staten eier alene

Eierforholdet i lov om Innovasjon Norge § 2 endres slik at selskapet eies av staten alene.

En endring fra dagens eierstruktur til en struktur hvor staten eier alene vil kreve endringer i lovens § 28 Allment om foretaksmøtets myndighet og sammensetning, § 28a Flertallskrav, § 28b Vedtektsendring og § 28c Krav om enstemmighet, § 30 Ekstraordinært foretaksmøte, § 31 Innkalling til foretaksmøte, § 31 a Eiernes rett til å få saker behandlet på foretaksmøtet, § 32 Møteledelse og protokollasjon og § 35 Gransking. Omtalen av disse endringene følger i kapittel 5. *Forslag til endringer i lov om Innovasjon Norge* og kapittel 6. *Merknad til de enkelte bestemmelsene*. Utover dette vil det være naturlig å bruke benevnelsen staten, eier eller departement dersom staten blir ene-eier i selskapet, hvor benevnelsen eierne brukes i gjeldende lov om Innovasjon Norge.

4.2 Nærmere om § 7. Eiernes innskudd

4.2.1 Gjeldende rett

Eiernes innskudd i selskapet fastsettes i vedtektene og vedtas av foretaksmøtet. Senere endringer av innskuddet vedtas av foretaksmøtet. Dagens lov gir ikke regler om utbytte fra selskapet. Det er heller ikke nærmere bestemmelser om selskapets egenkapital jamfør dagens § 9 hvor det slås fast at eierne er ansvarlige for selskapets forpliktelser. Det er satt nærmere regler for egenkapital og utbytte for enkelte av ordningene som er lagt til Innovasjon Norge, herunder låneordningene.

4.2.2 Departementets vurdering

Jamfør omtalen under § 9 foreslår departementet å begrense eieransvaret for selskapets forpliktelser. Ved lov 20. desember 2002 nr. 88 ble det vedtatt lignende endringer i lov om statsforetak hvor statens ansvar ble endret til begrenset deltakeransvar etter mønster av aksjeloven. Når selskapet selv er ansvarlig for egne forpliktelser vil dette stille krav til at

selskapet har en forsvarlig egenkapital. Det bør dermed stilles krav til egenkapital og gis nærmere bestemmelser for innskudd i selskapet og utdeling av utbytte. Det er ikke behov for å ha en egen regulering i lov om Innovasjon Norge om eierne innskudd ved selskapets stiftelse slik det er gjort i statsforetaksloven § 13. Det vil i tillegg til reguleringen av selskapets egenkapital her være reguleringer av egenkapital tilhørende enkelte av ordningene, herunder låneordningene. Disse reguleres nærmere som en del av administrative bestemmelser for oppdragene som legges til Innovasjon Norge jamfør § 10.

I dagens § 7 fremstår den andre setningen som unødvendig. Innholdet her anses som dekt i den første setningen.

4.2.3 Endringsforslag

§ 7 forenkles ved å stryke setningen før andre punktum. De tilføres nye §§ om selskapets egenkapital og utbytte til eierne. Statsforetakslovens §§ 12, 14, 15, 16 og 17 legges til grunn for endringene som foreslås, med korresponderende §§ 7 a, b, c, d og e i lov om Innovasjon Norge.

4.3 Nærmere om § 8. Selskapets finansiering

4.3.1 Gjeldende rett

Etter lov om Innovasjon Norge § 8 kan selskapet finansiere sin virksomhet ved lån, garantier og tilskudd fra staten, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Videre kan selskapet ha inntekter fra næringslivet og andre private aktører. Den som finansierer virksomheten kan fastsette nærmere vilkår for bruk av midlene.

4.3.2 Departementets vurdering

Departementet mener at det er viktig å få frem at oppdrag finansiert fra offentlige aktører hviler på et lovfestet grunnlag som presiserer at det er den offentlige oppdragsgiveren som setter vilkårene for oppdraget. Det er ønskelig at offentlige oppdragsgivere skal ha rett til å tildele oppdrag til Innovasjon Norge som faller inn under det lovfestede formålet, samtidig som Innovasjon Norge i utgangspunktet skal bli forpliktet til å utføre oppdragene for disse oppdragsgiverne.

Når Innovasjon Norge fungerer som et virkemiddel for staten og fylkeskommunene, og oppdragsgivere får rett til å tildele Innovasjon Norge oppdrag og Innovasjon Norge har plikt til å utføre slike oppdrag, vil det ikke foreligge en gjensidig bebyrdende avtale i anskaffelsesregelverkets forstand. Selv om det er knyttet en viss usikkerhet til avgrensningen av anskaffelsesregelverkets anvendelsesområde for visse former for samarbeid i offentlig sektor mener departementet at lovendringsforslagene for §§ 8, 10 og 11 sammenholdt med eksisterende § 1 vil innebære at anskaffelsesregelverket ikke kommer til anvendelse på fylkeskommunenes oppdrag til Innovasjon Norge. Forholdet til anskaffelsesregelverket ble ikke ble tematisert i forbindelse med at fylkeskommunene kom inn på eiersiden i 2010.

4.3.3 Endringsforslag

Det presiseres i § 8 at ved offentlig finansiering av selskapets virksomhet er det oppdragsgiver som setter vilkårene for oppdraget.

4.4 Nærmere om § 9. Eiernes ansvar

4.4.1 Gjeldende rett

Eiernes ansvarsregulering i lov om Innovasjon Norge § 9 har i dag en slik formulering:
”Eierne er ansvarlige for selskapets forpliktelser.

Dersom det oppstår forpliktelser for selskapet etter en låne- eller garantiordning, jf. § 10 nr. 1, som ikke kan dekkes av selskapet, er eierne pliktig til å tilføre den enkelte ordning ny kapital.

Ved oppløsning av selskapet har eierne solidarisk plikt til å skyte inn midler i selskapet i den grad det er nødvendig for å gi øvrige fordringshavere dekning”.

4.4.2 Departementets vurdering

Det er departementets vurdering at eieransvaret for selskapets forpliktelser bør begrenses mer enn i dag, særlig gjelder dette eieransvaret for forpliktelser knyttet til driften av selskapet. Begrensninger i eieransvaret vil være i tråd med at ansvaret og virkemidlene for å forvalte selskapet er lagt til styret jamfør § 17. Begrenset eieransvar er også tråd med selskapslovgivningen for statsforetak og for aksjeselskap og hovedregelen for statseide selskaper med sektorpolitiske mål. Samtidig er det viktig å ta hensyn til selskapets låne- og garantiordninger hvor Innovasjon Norge etter bestemmelsene i oppdragene vil kunne foreta disposisjoner som ikke bare er kommersielt begrunnet. De enkelte oppdragsgiverne bør i siste omgang ha ansvar for disse ordningene.

Det bør også tas hensyn til at oppdragsgiverne i stor grad setter premissene for selskapets inntekter. Innovasjon Norge bør ha ansvaret for å håndtere omstillingskostnader ved normale endringer i bevilgningene. Men ved omfattende endringer i selskapets virksomhet påført av endringer i finansieringen fra en eller flere av oppdragsgiverne, bør det forventes at de ansvarlige for endringen bidrar med omstillingskostnader. Dette for å hindre at en eller flere oppdragsgivere påfører selskapet endringer som også gir utilsiktede konsekvenser for andre oppdragsgivere og selskapets måloppnåelse.

Dagens egenkapital består av 19,6 mill. kroner i innskudd fra eierne og mellom 30 og 40 mill. kroner som selskapet har fra selskapene som ble fusjonert til Innovasjon Norge i 2004. Selskapet er ellers pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Når det gjelder regnskapsføringen av pensjonsforpliktelsene legger Innovasjon Norge norsk regnskapsstandard til grunn. En endring i ansvarsbestemmelsen vil medføre at egenkapitalen må vurderes på nytt. Dagens eiere i Innovasjon Norge vil fremdeles i siste omgang måtte garantere for de forpliktelser som selskapet har pådratt før de foreslåtte endringene trer i kraft. Men det legges til grunn at også historiske forpliktelser fortrinnsvis dekkes gjennom Innovasjon Norges egenkapital. Selskapet må ha tilstrekkelig egenkapital til å håndtere de økonomiske konsekvensene av ulike hendelser, herunder også endringer i finansieringen fra oppdragsgiverne. Det vil være naturlig at de ulike oppdragsgiverne, gjennom sine oppdrag til selskapet gir selskapet anledning til opprettholde egenkapitalen på et forsvarlig nivå i forhold til omfanget av selskapets oppdrag.

Dagens lov om innovasjon Norge har ikke bestemmelser om oppløsning. Det er departementets vurdering at her bør statsforetakslovens bestemmelser legges til grunn så langt de passer.

4.4.3 Endringsforslag

Eieransvaret i lov om Innovasjon Norge § 9 endres slik at selskapet er ansvarlig for selskapets forpliktelser. Den enkelte oppdragsgiver er ansvarlig for låne- og garantiordningene. Bestemmelsen om eiernes solidaransvar bortfaller derfor. Det gis en bestemmelse om at ved oppløsning gjelder statsforetakslovens bestemmelser så langt de passer.

4.5 Nærmere om § 10. Selskapets virkemidler

4.5.1 Gjeldende rett

Reguleringen av selskapets virkemidler i lov om Innovasjon Norge § 10 har i dag en slik formulering:

For å fremme formål som nevnt i § 1, kan selskapets midler brukes til:

- 1. Finansiering, herunder tilskudds-, låne-, garanti- og egenkapitalordninger*
- 2. Rådgiving og kompetansehevende tiltak*
- 3. Nettverk og infrastruktur*
- 4. Profilering av norsk næringsliv i utlandet*

Eierne kan gi nærmere regler om selskapets virkemidler gjennom foretaksmøtet.

For å fremme formålet i § 1 kan eierne gjennom foretaksmøtet tillegge selskapet å utføre oppgaver knyttet til forvaltningen av andre statlige og regionale virkemidler, og kan i denne forbindelse fastsette nærmere regler om utøvelsen av slike oppgaver.

4.5.2 Departementets vurdering

I tråd med omtalen under departements endringsforslag for § 8 ser vi behov for å gjøre tilpasninger i denne bestemmelsen for å sikre at Innovasjon Norge blir forpliktet til å utføre oppdrag fra de offentlige oppdragsgiverne.

Departementet foreslår videre enkelte mindre justeringer i denne bestemmelsen. Formål omformuleres til formålet. Nettverk omformuleres til nettverkstiltak. Infrastruktur foreslås fjernet over opplistingen av hva selskapets midler kan brukes til ettersom denne type oppdrag primært går til Siva SF. Eventuelle oppdrag eller ordninger i Innovasjon Norge som bærer preg av å være infrastrukturtiltak kan likevel utføres av selskapet, men da som følge av nærmere regler fra eierne.

4.5.3 Endringsforslag

Det presiseres i § 10 at Innovasjon Norge innenfor rammen av selskapets formål og hovedmål er forpliktet til å utføre oppdrag for fylkeskommunene. Dette gjelder også enkeltoppdrag fra fylkeskommunene såfremt det er innenfor formålet og Innovasjon Norge har kapasitet til dette.

Virkemiddelporteføljen justeres i tråd med rolledelingen mellom Innovasjon Norge og Siva i tillegg til omformuleringen av nettverk til nettverkstiltak.

4.6 Nærmere om § 13. Selskapets ledelse

4.6.1 Gjeldende rett

Bestemmelsen om selskapets ledelse i lov om Innovasjon Norge § 13 har i dag en slik formulering:

Selskapet ledes av et hovedstyre og en administrerende direktør.

Selskapet skal ha regionale styrer som bemyndiges av hovedstyret og administrerende direktør

4.6.2 Departementets vurdering

God eierstyring er avhengig av at det er klarhet i ansvarsforholdene mellom eier, ledelse og styret. Dette oppnås blant annet ved å overlate reell beslutningskompetanse til styret når det gjelder innretningen av virksomheten og tilsier fjerning av detaljerte føringer for intern beslutningsstruktur. Styret i Innovasjon Norge bør ha handlingsrom til å tilpasse kundekontakt, saksbehandling og beslutningssystemer effektivt og i tråd med utviklingen i selskapets rammebetingelser dette er en del av styrets ansvar for å forvalte selskapet jmfør § 17. Departementet anbefaler at føringen om at selskapet skal ha regionale styrer oppheves. I dag har Innovasjon Norge 15 slike regionale styrer, denne ordningen kan fremstå som ressurskrevende for de lokale kontorene som skal betjene styrene og de til sammen 120 styremedlemmene. Ordningen med regionale styrer kan også begrense anledningen til å samle enkelte sakstyper ved ett eller flere kontor. Fylkeskommunene har i dag anledning til å oppnevne to av representantene i de regionale styrene. Dette har ført til at enkelte fylkespolitikere både har rollen som eier, oppdragsgiver og beslutter av enkeltsaker. At disse rollene samles hos en og samme person kan undergrave tilliten til systemet og øker risikoen for rolleblanding. Dagens føringer kan dermed gi styret utfordringer når det gjelder å ta ansvar for etterlevelsen av bestemmelsene om habilitet i lovens § 25.

4.6.3 Endringsforslag

Bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styrer oppheves.

4.7 Nærmere om § 14. Styrenes sammensetting m.m.

4.7.1 Gjeldende rett

Bestemmelsen om styrenes sammensetning i lov om Innovasjon Norge § 14 har i dag en slik formulering:

Selskapet skal ha et hovedstyre på minst seks medlemmer.

Ved behandling av administrative saker suppleres hovedstyret med ytterligere to styremedlemmer som velges av og blant de ansatte.

Hovedstyret kan ha varamedlemmer.

Hovedstyret oppnevnes av foretaksmøtet med unntak av de ansattes valgte styremedlemmer.

Hovedstyret skal ha en leder og nestleder som velges av foretaksmøtet.

Eierne kan i foretaksmøtet oppnevne en valgkomité som fremmer forslag i forbindelse med hovedstyrevalg.

Selskapet skal ha regionale styrer på maksimum åtte medlemmer.

Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styrene gjelder tilsvarende.

Administrerende direktør kan ikke være medlem av styrene.

4.7.2 Departementets vurdering

Departementet anbefaler at minsteantallet for eieroppnevnte medlemmer i styret justeres fra 6 til 5 medlemmer. Antallet ansatte representanter i styre kommer i tillegg. Selskapets størrelse og kompleksitet tilsier et visst antall styremedlemmer samtidig synes det lite hensiktsmessig å stille høyere krav til minsteantallet styremedlemmer i styret til Innovasjon Norge enn for styrer i allmennaksjeselskaper. Det er ikke vanlig i selskapslovgivingen å regulere adgangen til å ha valgkomité. En regulering av dette i lov om Innovasjon Norge anses dermed også som unødvendig og bør fjernes for å forenkle loven.

Departementet ønsker å gå bort i fra ordningen med varamedlemmer når det gjelder de eieroppnevnte styremedlemmene. Dette er en tilnærming til bestemmelsene for statsforetak. Dette utelukker ikke at de ansattvalgte styremedlemmene kan ha vararepresentanter.

Jamfør opphevelse av bestemmelsen i § 13 om at selskapet skal ha regionale styrer foreslås bestemmelsen om antallet styremedlemmer for de regionale styrene oppheves.

Bestemmelsen i siste ledd om at administrerende direktør ikke kan være medlem av styret er unødvendig og foreslås strøket for å forenkle loven.

4.7.3 Endringsforslag

Minsteantallet for eieroppnevnte styremedlemmer nedjusteres til 5 medlemmer, krav om varamedlemmer for de eieroppnevnte styremedlemmene oppheves sammen med føringer om maksimalt antall medlemmer i regionale styrer og reguleringen av adgangen til å oppnevne en valgkomité. Bestemmelsen i siste ledd om at administrerende direktør ikke kan være medlem av styret strykes.

4.8 Andre endringer i styringen av Innovasjon Norge

4.8.1 Vedtekter

Endringer i vedtekter skal fastsettes i foretaksmøtet. Vedtektene for selskapet vil bli oppdatert i tråd med endringene i loven.

4.8.2 Eieravtale

Det tas initiativ til en dialog om eieravtalen mellom staten ved Nærings- og fiskeridepartement og samtlige fylkeskommuner for Innovasjon Norge datert 24. mars 2010, for å vurdere eieravtalen i lys av eventuelle endringer i loven.

4.8.3 Forholdet til annen lovgivning

Innovasjon Norges forhold til annen lovgivning vil forbli uforandret.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene som er foreslått i denne høringen kan gi selskapet rom til å effektivisere driften av selskapet. Dette gjelder særlig adgangen til å endre beslutningsstrukturen i selskapet og de tilpasninger som da kan gjøres i saksbehandlingen. Endringene vil også redusere behovet for ekstraordinære bevilgninger til omstillinger ved eventuelle fremtidige endringer i oppdragene til selskapet. De foreslåtte endringene kan medføre et behov for å øke egenkapitalen i Innovasjon Norge, samtidig som eieransvaret for selskapets forpliktelser begrenses mer enn i

dag. Egenkapitalen som i dag er knyttet til enkeltordninger, herunder låne- og garantiordningene er holdt utenfor.

Det vil være ulike økonomiske og administrative konsekvenser avhengig av eierskapsalternativ. Erfaringene med dagens eierskapsstruktur tilsier at det brukes mye ressurser på koordinering mellom eierne og for lite innsats rettes inn mot den jevnlige oppfølgingen av selskapet hos de ulike eierne. En endring av eierskapet slik at staten eier sammen med to fylkeskommuner kan gi en forventning om at de to fylkeskommunale eierne tar en mer aktiv rolle i å forankre sin eierskapsoppfølging blant de resterende fylkeskommunene.

En samling av eieroppfølgingen av Innovasjon Norge hos departementet vil oppheve forventningen om at hver av fylkeskommunene må ha en helhetlig oppfølging av selskapet for å ivareta det ansvar og forpliktelser som et slikt eierskap medfører. Fylkeskommunenes oppfølgingsansvar ble beregnet til 10 årsverk fordelt på de ulike fylkeskommunene ved innføringen av eierskapsmodellen. Det vil også medføre endret ressursbruk knyttet til eieroppfølging i departementet og i Innovasjon Norge, ved at mindre ressurser går til koordinering av den jevnlige eierskapsoppfølgingen.

Det må også vurderes en kompensasjon for fylkeskommunenes innskuddskapital i selskapet på 9,6 mill. kroner. En kompensasjon må veies opp mot det ansvaret som bortfaller ved en endret eierstruktur og endringer i loven.

6 Forslag til endringer i lov om Innovasjon Norge

I lov 19. desember 2003 nr 130 om Innovasjon Norge foreslås følgende endringer:

§ 2 [ved eieralternativ to - Delt eierskap mellom staten og to fylkeskommuner] skal lyde

Eierforhold

Selskapet eies av staten med 51 prosentandeler og *to fylkeskommuner med 24,5 prosentandeler hver.*

Kongen i statsråd bestemmer hvilke to fylkeskommuner som skal være eiere.

§ 2 [ved eieralternativ tre - Statlig eierskap, hvor staten eier alene] skal lyde.

Eierforhold

Selskapet eies av *staten.*

§ 7 skal lyde

Eiernes innskudd

Eiernes innskudd i selskapet fastsettes i vedtektene og vedtas av *foretaksmøtet.*

Ny § 7a. skal lyde

Krav om forsvarlig egenkapital

Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.

Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Styret skal innen rimelig tid innkalle foretaksmøtet, gi det en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling og foreslå tiltak som vil gi selskapet en forsvarlig egenkapital. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av innskuddskapitalen.

Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i annet ledd, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

Ny § 7b. skal lyde

Forhøyelse av innskuddskapitalen ved nyinnbetaling

Foretaksmøtet kan beslutte å øke eiernes innskudd ved innbetaling av ny kapital.

Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal forhøyes med. Er innskuddet andre formuesverdier enn penger, skal protokollen angi hva som skal skytes inn. Innskuddet kan ikke overføres til et høyere beløp enn det antas å kunne oppføres med i selskapets balanse. På foretaksmøtet skal det legges fram en bekreftelse fra revisor om at innskuddet ikke er verdsatt høyere enn tillatt etter forrige punktum. Bekreftelsen skal vedlegges protokollen.

Innskuddet skal være innbetalt eller overført til selskapet senest samtidig med at forhøyelsen registreres i Foretaksregisteret. Forhøyelsen anses gjennomført når den er registrert i Foretaksregisteret.

Ny § 7c. skal lyde

Forhøyelse av innskuddskapitalen uten nyinnbetaling

Foretaksmøtet kan beslutte å øke eiernes innskudd i selskapet ved overføring fra selskapets egenkapital i den utstrekning denne etter den senest fastsatte balansen overstiger det tidligere innskuddsbeløpet. Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal forhøyes med. Forhøyelsen anses for gjennomført når den er registrert i Foretaksregisteret.

Ny § 7d. skal lyde

Nedsetting av innskuddskapitalen

Foretaksmøtet kan beslutte å sette ned eiernes innskudd. Møteprotokollen skal angi hvor mye innskuddet skal settes ned med, og om beløpet skal anvendes til:

- 1. Dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte.*
- 2. Tilbakebetaling til eierne, eller*

3. Overføring til fond.

Beslutning som nevnt i første ledd nr. 2 og 3 kan ikke gjelde større beløp enn at det etter nedsettingen er full dekning for det gjenværende innskudd. Ved beregningen av beløpet skal balanse for det siste regnskapsår legges til grunn, men det skal tas tilbørlig hensyn til tap som måtte være lidt etter balansedagen. På foretaksmøte skal det legges fram en bekreftelse fra revisor på at vilkårene i første og annet punktum er oppfylt. Bekreftelsen skal vedlegges protokollen.

Ny § 7e. skal lyde

Utbytte

Utdeling av selskapets midler til eierne som ikke skjer ved nedsettelse av innskuddskapitalen jfr. § 7d eller ved oppløsning, kan bare foretas som utdeling av utbytte.

Utbytte kan bare besluttes utdelt så langt selskapet har en nettoformue som overstiger innskuddskapitalen. Ved beregningen av beløpet skal balansen for det siste regnskapsåret legges til grunn. Det kan ikke i noe tilfelle besluttes utdelt mer enn forenlig med forsiktig og god regnskapsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter balansedagen eller som må forutsettes å ville inntreffe.

Beslutning om utdeling av selskapets midler treffes av foretaksmøtet.

§ 8 skal lyde

Selskapets finansiering

Selskapet kan finansiere sin virksomhet ved lån, garantier og tilskudd fra staten, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Videre kan selskapet ha inntekter fra næringslivet og andre private aktører. *Ved offentlig finansiering er det oppdragsgiver som fastsetter vilkårene for oppdraget.*

§ 9 skal lyde

Eiernes ansvar

Eierne hefter ikke overfor kreditorene for selskapets forpliktelser. Eierne plikter ikke å gjøre innskudd i selskapet eller i tilfelle dets konkursbo ut over det som følger av stiftelsesdokumentet eller vedtak om å forhøye innskuddskapitalen.

Dersom det oppstår forpliktelser for selskapet etter en låne- eller garantiordning, jf. § 10 nr. 1, som ikke kan dekkes av selskapet, er oppdragsgiver pliktig til å tilføre den enkelte ordning ny kapital.

Ved oppløsning og avvikling gjelder bestemmelsene i lov om statsforetak så langt de passer.

§ 10 skal lyde

Selskapets virkemidler

For å fremme *formålet* som nevnt i § 1, kan selskapets midler brukes til:

1. Finansiering, herunder tilskudds-, låne-, garanti- og egenkapitalordninger
2. Rådgiving og kompetansehevende tiltak
3. Nettverkstiltak
4. Profilering av norsk næringsliv i utlandet

For å fremme formålet i § 1 er selskapet forpliktet til å utføre oppdrag for fylkeskommunene. Dette gjelder også enkeltoppdrag fra fylkeskommunene såfremt selskapet har kapasitet til dette.

Eierne kan gi nærmere regler om selskapets virkemidler gjennom foretaksmøtet.

For å fremme formålet i § 1 kan *eierne* gjennom foretaksmøtet tillegge selskapet å utføre oppgaver knyttet til forvaltningen av andre statlige og regionale virkemidler, og kan i denne forbindelse fastsette nærmere regler om utøvelsen av slike oppgaver.

§13 skal lyde

Selskapets ledelse

Selskapet ledes av et *styre* og en administrerende direktør.

§14 skal lyde

Styrets sammensetning m.m.

Selskapet skal ha et *styre* på minst *fem* medlemmer.

Ved behandling av administrative saker suppleres *styret* med ytterligere to styremedlemmer som velges av og blant de ansatte.

Styret oppnevnes av *foretaksmøtet*.

Styret skal ha en leder og nestleder som velges av *foretaksmøtet*.

Bestemmelsene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styrene gjelder tilsvarende.

§ 15 skal lyde

Tjenestetid

Styremedlemmene tjenestegjør i to år. Kortere tjenestetid kan fastsettes i spesielle tilfeller.

Tjenestetiden opphører ved utløpet av det ordinære foretaksmøtet i det år tjenestetiden utløper.

Et *styremedlem* blir stående inntil nytt styremedlem blir valgt selv om tjenestetiden er utløpt.

§ 16 skal lyde

Opphør av styreverv i *styret* før tjenestetiden er utløpt

Når særlige forhold foreligger, har et *styremedlem* rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Ved fratredelse skal det gis rimelig forhåndsvarsel til *eierne* og *styret*. Medlem av *styret* som er valgt av *foretaksmøtet* kan til enhver tid fjernes ved beslutning av *foretaksmøtet*.

Opphører vervet for et *styremedlem* før utløpet av *tjenestetiden*, skal foretaksmøtet oppnevne et nytt *styremedlem* for resten av perioden. Oppnevningen kan likevel utstå til neste ordinære foretaksmøte dersom *styret* er vedtaksført med de gjenværende *medlemmer*.

§ 17 skal lyde

Styrets myndighet

Forvaltningen av selskapet hører under *styret*, som også påser at virksomheten drives i samsvar med reglene gitt i eller i medhold av loven her og i forskrift gitt i medhold av loven.

Styret har ansvaret for en forsvarlig organisering av selskapet og skal påse at dets virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. *Styret* skal føre tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten.

I vedtektene kan det bestemmes at visse saker skal avgjøres av *styret*.

§ 18 skal lyde

Styremøter

Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Medlem av *styret* og administrerende direktør kan kreve at *styret* sammenkalles. Om ikke *styret* for det enkelte tilfelle bestemmer noe annet, har administrerende direktør rett til å være til stede og til å uttale seg på *styremøtene*.

Styremøtene ledes av styrelederen, eller i hans eller hennes fravær, av nestlederen. Er ingen av disse til stede, velger *styret* selv sin møteleder.

Ved *styremøtene* skal det føres protokoll som underskrives av samtlige tilstedeværende styremedlemmer. Dersom *styremedlem* eller administrerende direktør er uenig i *styrets* beslutning, kan de kreve sin oppfatning innført i protokollen.

§ 19 skal lyde

Vedtaksførhet og flertallskrav

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av samtlige styremedlemmer som kan delta i den aktuelle saken, er til stede. *Styret* kan likevel ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmene av styret så vidt mulig er gitt mulighet til å delta i behandling av saken.

Som *styrets* beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning må likevel alltid utgjøre mer enn 1/3 av samtlige styremedlemmer som kan delta i den aktuelle sak.

Ved valg og ansettelse anses den valgt eller ansatt som får flest stemmer. *Styret* kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemming dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmene likt ved valg av møteleder, avgjøres valget ved loddtrekning.

§ 20 skal lyde

Administrerende direktør

Selskapet skal ha en administrerende direktør som tilsettes av *styret*. *Styret* fastsetter også administrerende direktørs lønn. *Styret* treffer vedtak om å si opp eller avskjedige administrerende direktør.

§ 21 skal lyde

Administrerende direktørs myndighet

Administrerende direktør forestår den daglige ledelse av selskapet, og skal følge de retningslinjer og pålegg som *styret* gir. Administrerende direktør skal sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller stor betydning, eller som etter vedtektene eller annet vedtak av foretaksmøtet hører under *styret*. Slike saker kan administrerende direktør bare avgjøre om *styret* i enkelte tilfelle har gitt ham eller henne myndighet til det, eller *styrets* beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. *Styret* skal i så fall snarest underrettes om saken.

§ 22 skal lyde

Styrets og administrerende direktørs representasjonsrett

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret kan gi *styremedlem* eller administrerende direktør rett til å tegne selskapets firma. Vedtektene kan begrense *styrets* myndighet etter første punktum og også selv gi bestemmelser om fullmakt som der nevnt.

Administrerende direktør representerer selskapet utad i saker som faller innenfor hans eller hennes myndighet etter § 21.

§ 27 skal lyde

Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for selskapet har taushetsplikt om det han eller hun i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får kjennskap til om andres forretningsmessige eller private forhold med mindre han eller hun etter lov har plikt til å gi opplysningene.

Taushetsplikten gjelder ikke meddelelser som *styret* eller noen som har fullmakt fra *styret* gir på vegne av selskapet til eierne.

Taushetsplikten er ikke til hinder for

1. at opplysningene som ledd i selskapets behandling av enkeltsaker gjøres kjent for finansinstitusjoner og andre aktører undergitt lovbestemt taushetsplikt,
2. at opplysningene brukes for å ivareta selskapets kreditorinteresser,
3. at opplysningene meddeles selskapets offentlige oppdragsgivere og andre offentlige myndigheter, når dette er påkrevd for å ivareta disse organers plikt etter lov, forskrift eller instruks til å føre kontroll med selskapets offentlige midler,
4. at opplysningene brukes for å anmelde eller gi opplysninger om lovbrudd til påtalemyndigheten eller vedkommende kontrollmyndighet når det finnes nødvendig av allmenne hensyn,
5. at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, eller
6. at opplysningene brukes i utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaverregisteret.

Når det finnes rimelig og ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser, kan det bestemmes at opplysninger i det enkelte tilfelle kan eller skal gis til bruk for forskning uten hinder av taushetsplikt. Bestemmelsene i forvaltningsloven § 13 d andre og tredje ledd og § 13 e kommer til anvendelse så langt de passer.

Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at opplysninger kan utleveres til utenforstående etter skriftlig samtykke fra den opplysningene gjelder.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen gjelder også for eierne, oppdragsgiver eller andre offentlige myndigheter som mottar opplysninger fra selskapet, og enhver som utfører tjeneste eller arbeid for disse.

§ 28 skal lyde

Allment om foretaksmøtets myndighet og sammensetning

Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksmøtet. Eiernes myndighet i selskapet kan ikke utøves utenom i foretaksmøtet. De sakene som etter lov eller vedtekter hører inn under selskapet, skal behandles i foretaksmøtet.

Rett til å være til stede i foretaksmøtet og til å uttale seg har selskapets eiere, styre, administrerende direktør og revisor. Administrerende direktør og hovedstyrets leder har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder. Selskapets revisor har plikt til å være til stede i den grad de sakene som skal behandles, er av slik art at revisors nærvær er ønskelig.

Ved voteringer i foretaksmøtet vil hver eiers stemmeantall følge av deres eierandel.

§ 28 [ved eieralternativ tre - Statlig eierskap, hvor staten eier alene] skal lyde

Allment om foretaksmøtets myndighet og sammensetning

Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksmøtet. *Departementets* myndighet i selskapet kan ikke utøves utenom i foretaksmøtet. De sakene som etter lov eller vedtekter hører inn under selskapet, skal behandles i foretaksmøtet.

Rett til å være til stede i foretaksmøtet og til å uttale seg har selskapets styre, administrerende direktør og revisor. Administrerende direktør og hovedstyrets leder har plikt til å være til stede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal det utpekes en stedfortreder. *Selskapets* revisor har plikt til å være til stede i den grad de sakene som skal behandles, er av slik art at revisors nærvær er ønskelig.

§§ 28a, 28b og 28c oppheves ved eieralternativ 3. Statlig eierskap, hvor staten eier alene.

§ 30 skal lyde

Ekstraordinært foretaksmøte

Styret kan bestemme at det skal innkalles til ekstraordinært foretaksmøte. *Styret* skal innkalle til ekstraordinært foretaksmøte når revisor eller eiere som representerer minst en tredjedel av eierandelene krever det for å få behandlet et nærmere bestemt emne. *Styret* skal sørge for at foretaksmøtet holdes innen en måned etter at kravet er framsatt.

§ 30 [ved eieralternativ tre - Statlig eierskap, hvor staten eier alene] skal lyde

Ekstraordinært foretaksmøte

Styret eller departementet kan bestemme at det skal innkalles til ekstraordinært foretaksmøte. *Styret* skal innkalle til ekstraordinært foretaksmøte når revisor eller *eier krever* det for å få behandlet et nærmere bestemt emne. *Styret* skal sørge for at foretaksmøtet holdes innen en måned etter at kravet er framsatt.

§ 31 skal lyde

Innkalling til foretaksmøte

Styret innkaller til foretaksmøte og bestemmer innkallingsmåten. Innkallingen til ordinært foretaksmøte skal foretas skriftlig senest én måned før møtet, og skal være vedlagt årsregnskap, årsberetning og revisors beretning. Innkallingen til ekstraordinært foretaksmøte skal foretas senest to uker før møtet, med mindre samtlige eiere er enige om kortere frist eller at kortere frist er påtrengende nødvendig.

Til møtet innkalles de som etter § 28 annet ledd har rett til å være tilstede i foretaksmøtet. Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles på møtet. Vil vedtektene bli foreslått endret, skal hovedinnholdet i forslaget gjengis i innkallingen. Foretaksmøtet kan ikke treffe vedtak i andre saker enn de som er nevnt i innkallingen med mindre samtlige av de som etter § 28 annet ledd har rett til å være tilstede samtykker i det.

§ 31 [ved eieralternativ tre - Statlig eierskap, hvor staten eier alene] skal lyde

Innkalling til foretaksmøte

Departementet innkaller til foretaksmøte og bestemmer innkallingsmåten. Innkallingen til ordinært foretaksmøte skal foretas skriftlig senest én måned før møtet, og skal være vedlagt årsregnskap, årsberetning og revisors beretning. Innkallingen til ekstraordinært foretaksmøte skal foretas senest to uker før møtet, *om ikke kortere varsel i et særlig tilfelle er påtrengende nødvendig*.

Til møtet innkalles de som etter § 28 annet ledd har rett til å være tilstede i foretaksmøtet. Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles på møtet. Vil vedtektene bli foreslått endret, skal hovedinnholdet i forslaget gjengis i innkallingen. Foretaksmøtet kan ikke treffe vedtak i andre saker enn de som er nevnt i innkallingen med mindre samtlige av de som etter § 28 annet ledd har rett til å være tilstede samtykker i det.

§ 31a oppheves, ved eieralternativ 3. Statlig eierskap, hvor staten eier alene

§ 32 skal lyde

Møteledelse og protokollasjon

Foretaksmøtet ledes av *styrets* leder.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra *foretaksmøtet*. Møteleder skal før første avstemning opprette en fortegnelse over de eierne som har møtt, enten selv eller ved fullmektig. Fortegnelsen skal angi hvor mange stemmer hver av dem representerer. Protokollen skal underskrives av møtelederen og en annen person som velges blant de tilstedeværende. Er noen av de som etter § 28 annet ledd har rett til å være til stede på møtet, uenig i beslutningen, skal deres oppfatning føres inn i protokollen.

§ 35 [hvis eieralternativ to - Delt eierskap mellom staten og to fylkeskommuner] skal lyde

Gransking

En eier kan i foretaksmøtet fremsette forslag om gransking av selskapet eller nærmere angitte forhold vedrørende forvaltningen av det eller dets regnskap.

Forslaget kan fremsettes på et ordinært foretaksmøte eller på et ekstraordinært foretaksmøte der det fremgår av innkallingen at sak om slik gransking skal behandles.

Beslutning om granskning krever tilslutning av minst en *eier*.

Den som på vegne av eierne forestår gransking, har rett til å foreta de undersøkelser i selskapet som finnes nødvendig, og kan i denne forbindelse kreve nødvendig bistand av selskapet. Den som forestår gransking, kan av *styret*, administrerende *direktør* og enhver ansatt eller tillitsvalgt i selskapet, kreve enhver opplysning om selskapets forhold som granskingen gjør nødvendig. Den som på vegne av eierne foretar granskingen har taushetsplikt etter samme regler som gjelder for revisorer, jf. *Revisorloven § 6-1*.

§ 35 [hvis eieralternativ tre - Statlig eierskap, hvor staten eier alene] skal lyde

Gransking

Foretaksmøtet kan, når særlige grunner tilsier det, beslutte gransking av selskapet eller nærmere angitte forhold vedrørende forvaltningen av det eller regnskapene. Den som på vegne av foretaksmøtet forestår gransking, har rett til å foreta de undersøkelser i selskapet som finnes nødvendig, og kan i denne forbindelse kreve nødvendig bistand av selskapet. Den som forestår granskingen, kan av styret, administrerende direktør og enhver ansatt eller tillitsvalgt i selskapet, kreve enhver opplysning om selskapets forhold som granskingen gjør nødvendig. Den som på vegne av foretaksmøtet foretar granskingen har taushetsplikt etter samme regler som gjelder for revisorer, jf. Revisorloven § 6-1.

7 Merknader til de enkelte bestemmelsene

§ 2. Eierforhold

Dersom eierskapsalternativ to eller 3 velges i § 2 vil det ved lovendringen fastsettes en ny eierstruktur for selskapet hvor fylkeskommunenes eierskap henholdsvis enten endres eller at fylkeskommunenes eierskap faller bort og staten eier selskapet alene.

§ 7. Eiernes innskudd

Paragrafen forenkles ved at andre setning strykes. Hvis eierskapsalternativ 3 velges bør ”eiernes” endres til ”statens”.

§ 7a. Krav om forsvarlig egenkapital

Endringen er en følge av at eieransvaret begrenses i § 9. Paragrafen endres slik at den blir lik statsforetakslovens § 12, med unntak av at Innovasjon Norge benevnes som et selskap og ikke et foretak eller statsforetak.

§ 7b. Forhøyelse av innskuddskapitalen ved nyinnbetaling

Endringen er en følge av at eieransvaret begrenses i § 9. Paragrafen endres slik at den blir lik statsforetakslovens § 14, med unntak av at ”statens innskudd” erstattes med ”eiernes innskudd” Innovasjon Norge benevnes som et selskap og ikke et foretak.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”eiernes innskudd” erstattes med ”statens innskudd”.

§ 7c. Forhøyelse av innskuddskapitalen uten nyinnbetaling

Endringen er en følge av at eieransvaret begrenses i § 9. Paragrafen endres slik at den blir lik statsforetakslovens § 15, med unntak av at Innovasjon Norge benevnes som et selskap og ikke et foretak og ”statens innskudd” erstattes med ”eiernes innskudd”.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”eiernes innskudd” erstattes med ”statens innskudd”.

§ 7d. Nedsetting av innskuddskapitalen

Endringen er en følge av at eieransvaret begrenses i § 9. Paragrafen endres slik at den blir lik statsforetakslovens § 16, men hvor ordene ”statens innskudd” erstattes med ”eiernes innskudd” og ”staten” erstattes med ”eier”.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”eiernes innskudd” erstattes med ”statens innskudd”.

§ 7e. Utbytte

Endringen er en følge av at eieransvaret begrenses i § 9. Paragrafen endres slik at den blir lik statsforetakslovens § 17, med unntak av at Innovasjon Norge benevnes som et selskap og henvisningen til statsforetakslovens kapittel 10 i første ledd og at ordet ”*staten*” erstattes med ”*eierne*”.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ordene ”*eierne*” erstattes med ”*staten*”.

§ 8. Selskapets finansiering

Paragrafen endres for å gjøre det klart at det vil være fylkeskommunene som fastsetter vilkårene ovenfor Innovasjon Norge for de oppdragene de legger til selskapet.

§ 9. Eiernes ansvar

Paragrafen endres i tråd med at eieransvaret begrenses mer enn i dag. I tredje ledd innføres også en bestemmelse om oppløsning og avvikling, med henvisning til statsforetakslovens bestemmelser.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”*eierne*” erstattes med ”*staten*”.

§ 10. Selskapets virkemidler

Paragrafen endres slik at selskapets forpliktelse til å utføre oppdrag for fylkeskommunene slås fast. Det gjøres også mindre nedringer i benevnelsen av virkemidlene og ordet ”*formål*” er endret til ”*formålet*”.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”*eierne*” erstattes med ”*departementet*”.

§13. Selskapets ledelse

Ordet ”*hovedstyre*” endres til ”*styret*” fordi det ikke lenger vil være hensiktsmessig å skille mellom det tidligere hovedstyret og andre styrer i selskapet jamfør at bestemmelsen om at selskapet skal ha regionale styrer oppheves.

§14. Styrets sammensetning m.m.

Ordet ”*hovedstyre*” endres til ”*styret*” overskriften endres slik at styre omtales i entall og ikke flertall. Styrets minsteantall reduseres fra seks til fem. Pålegget om de regionale styrene fjernes som følge av endringer i § 13. Bestemmelsen om at administrerende direktør ikke kan være medlem i styret tas ut av loven som en forenkling.

§ 15. Tjenestetid

Ordet ”*hovedstyremedlem(mene)*” endres til ”*styremedlem(mene)*” som følge av endringer i § 13.

§ 16. Opphør av styreverv før tjenestetiden er utløpt

Det gjøres enkelte lovtekniske endringer som følge av endringene i § 13 og for å harmonisere bestemmelsen med statsforetakslovens § 22.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør ”*eierne*” erstattes med ”*staten*”.

§ 17. Styrets myndighet

Ordet ”*hovedstyre*” endres til ”*styret*” som følge av endringer og bestemmelsene om de regionale styrene tas ut av loven som følge av endringer i § 13.

§ 18. Styremøter

Ordet "hovedstyre", "hovedstyremedlem" og "hovedstyremøtene" endres til "styret", "styremedlem" og "styremøtene" som følge av endringer i § 13.

§ 19. Vedtaksførhet og flertallskrav

Ordet "hovedstyre" endres til "styret" som følge av endringer i § 13.

§ 20. Administrerende direktør

Ordet "hovedstyre" endres til "styret" som følge av endringer i § 13.

§ 21. Administrerende direktørs myndighet

Ordet "hovedstyre" endres til "styret" som følge av endringer i § 13. "Foretaket" endres til "selskapet".

§ 22. Styrets og administrerende direktørs representasjonsrett

Ordet "hovedstyre" og "hovedstyremedlem" endres til "styret" og "styremedlem" som følge av endringer i § 13.

§ 27. Taushetsplikt

Ordet "hovedstyre" endres til "styret" som følge av endringer i § 13.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør "eierne" erstattes med "eier".

§ 28. Allment om foretaksmøtets myndighet og sammensetning

Det foretas en lovteknisk endring ved at ordet "eierne" settes inn i stede for å benevne hver av eiergruppene i bestemmelsen av hvem som har rett til å være tilstede i foretaksmøtet. "Hovedstyret" endres til "styret" som følge av endringer i § 13. Endringene er også en harmonisering med bestemmelsene i lov om statsforetak § 38.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør "eierne" erstattes med "departementet" og bestemmelsen om stemmetall strykes.

§ 28 a. Flertallskrav

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen oppheves.

28 b. Vedtektsendring

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen oppheves.

28 c. Krav om enstemmighet

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen oppheves.

§ 29 a. Beslutning av foretaksmøte uten møte

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen oppheves.

§ 30. Ekstraordinært foretaksmøte

Ordet "hovedstyre" endres til "styret" som følge av endringer i § 13.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen om tilslutning fra en tredjedel av eierne for å kreve en sak behandlet på møtet strykes, og "eierne" endres til "departementet" som følge av endringene i § 2. og departementet bør kunne kalle inn til ekstraordinært foretaksmøte som en tilnærming til statsforetaksloven.

§ 31. Innkalling til foretaksmøte

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør det foretas en lovteknisk endring og en harmonisering med lov om Statsforetak § 41 ved at myndigheten til å innkalle til foretaksmøte legges til departementet og bestemmelsen om vilkårene for kortere innkallings frist enn to uker justeres.

§ 31 a. Eiernes rett til å få saker behandlet på foretaksmøtet

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelsen oppheves.

§ 32. Møteledelse og protokollasjon

Det foretas en lovteknisk endring ved at *"hovedstyre leder"* endres til *"styrets leder"* som følge av endringer i § 13.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør bestemmelser om avtemning og fortegnelse strykes og *"beslutningen"* endres til *"departementets beslutning"* foran ordet før siste punktum.

§ 35. Gransking

"Hovedstyret" endres til *"styret"* og *"regionstyrer"* tas ut av bestemmelsen som følge av endringene i § 13. Det gjøres en endring ved at henvisningen til revisorloven spesifiseres. Dersom eierskapsalternativ to velges i § 2 bør det foretas en endring slik at foretaksmøtet kan beslutte gransking etter ønske fra en av eierne.

Dersom eierskapsalternativ tre velges i § 2 bør det foretas en lovteknisk endring ved at *"En eier kan i foretaksmøtet framsette forslag"* endres til *"foretaksmøtet kan"*, bestemmelsene om når forslaget kan framsettes strykes og *"eierne"* endres til *"foretaksmøtet"*

8 Høringsfrist

Vi ber om at eventuelle merknader til forslagene til endringer i lov om Innovasjon Norge sendes Nærings- og fiskeridepartementet innen 19. desember 2014.

Vi ber om at høringsuttalelser fortrinnsvis sendes på e-post til postmottak@nfd.dep.no.

Gjeldende lov finnes via denne lenken til lovdata:

<http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-12-19-130>